

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตะกุดไร

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยเป็นการสมควรแก้ไขและปรับปรุงข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตะกุดไร ว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนตำบลตะกุดไร โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตะกุดไรและนายอำเภอชนแดน จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตะกุดไร เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตะกุดไร ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับองค์การบริหารส่วนตำบลตะกุดไร เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และบรรดาข้อบัญญัติ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ข้อบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่การเลี้ยงและปล่อยสัตว์ของทางราชการ

ข้อ ๕ ในข้อบัญญัตินี้

“การเลี้ยงสัตว์” หมายถึง การมีสัตว์ไว้ในครอบครอง และดูแลเอาใจใส่บำรุงรักษาตลอดจนให้อาหารเป็นอาจณ

“การปล่อยสัตว์” หมายถึง การสละการครอบครองหรือปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์โดยปราศจากการควบคุม

“เจ้าของสัตว์” หมายถึง เจ้าของและผู้ครอบครองสัตว์

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายถึง คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอื่นที่มีการควบคุมของเจ้าของสัตว์

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายถึง สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรร่วมกันได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายถึง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลทุกตํา

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายถึง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายถึง เจ้าพนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

“สิ่งปฏิกูล” หมายถึง อุจจาระหรือปัสสาวะและสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกมีกลิ่นเหม็น

“สัตว์” หมายถึง

(๑) สุนัข

(๒) แมว

(๓) สุกร

(๔) โค

(๕) กระบือ

(๖) แพะ แกะ

(๗) ปลาปรีนยา ปลาดุกไฟฟ้า ปลาไหลไฟฟ้า

(๘) ไก่ นก

(๙) เป็ด ห่าน

(๑๐) ม้า

(๑๑) สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

“สัตว์ควบคุมพิเศษ” หมายถึง

(๑) สัตว์สายพันธุ์ที่ดุร้าย รวมถึงสัตว์ลูกผสมสายพันธุ์ที่ดุร้ายด้วย เช่น สุนัขพันธุ์ร็อตไวเลอร์ สุนัขพันธุ์พิบูลเทอเรีย สุนัขพันธุ์บางแก้ว สุนัขพันธุ์โดเบอร์แมน สุนัขพันธุ์อัลเซเชียน

(๒) สัตว์ที่มีประวัติทำร้ายคนหรือพยายามทำร้ายคน โดยมีหลักฐานการแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

- (๓) สัตว์ที่มีพฤติกรรมไล่ทำร้ายคนหรือสัตว์ โดยปราศจากการยั่วยุ
- (๔) สัตว์ที่ห้ามมีไว้ในครอบครองตามกฎหมายอื่น
- (๕) สัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ข้อ ๖ ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลตะกุดไรรักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกคำสั่ง ประกาศ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๗ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสุขภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้พื้นที่ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลตะกุดไร เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ดังนี้

(๑) ให้สถานที่ราชการในเขตตำบลตะกุดไร ได้แก่ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลตะกุดไร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงเรียน ศาสนสถาน ที่ดินสาธารณะ ทางสาธารณะ ระบบประปาหมู่บ้านและแหล่งน้ำสาธารณะเป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยเด็ดขาด

(๒) ให้เขตพื้นที่ตลอดบริเวณสถานที่ตาม (๑) ซึ่งมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ดังนี้

- (๒.๑) สุนัข แมว สุกร โค กระบือ แพะ แกะ และม้า เกินกว่า ๑๐ ตัว
- (๒.๒) ไก่ เป็ด ห่าน หรือทั้งสามประเภทรวมกัน เกินกว่า ๕๐ ตัว
- (๒.๓) สัตว์ควบคุมพิเศษ

(๓) การเลี้ยงสัตว์นอกเขตพื้นที่ควบคุมตาม (๑) และ (๒) ต้องมีระยะห่างในระยะที่ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญต่อชุมชน หรือผู้ที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

กรณีการเลี้ยงสัตว์ในเชิงพาณิชย์ ให้มีระยะห่างจากสถานที่ราชการ ชุมชน ศาสนสถาน ที่ดินสาธารณะ ทางสาธารณะ ระบบประปาหมู่บ้านและแหล่งน้ำสาธารณะตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขตามประเภทของสัตว์นั้น ๆ

ข้อ ๘ ความในข้อ ๗ ไม่ใช่บังคับแก่การเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ซึ่งได้ดำเนินการโดยต่อเนื่องมาก่อนวันที่ข้อบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ดำเนินการได้แต่เพียงเช่นเดิมเท่านั้น

ความในข้อ ๗ (๑) ไม่ใช่บังคับแก่การเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ ดังต่อไปนี้

- (๑) เพื่อการรักษาโรคเจ็บป่วยหรือสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของสัตว์
- (๒) เพื่อกิจกรรมใด ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลตะกุดไร ประกาศกำหนดพื้นที่ส่วนหนึ่งส่วนใดให้เลี้ยงโดยมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนเป็นการเฉพาะ
- (๓) เพื่อการย้ายถิ่นที่อยู่ของเจ้าของสัตว์ ความในวรรคหนึ่งไม่ใช่บังคับแก่การปล่อยสัตว์เพื่อการกุศลหรือจารีตประเพณีโดยได้รับอนุญาตจากองค์การบริหารส่วนตำบลตะกุดไร หรือเพื่อในพระราชพิธีหรือพิธีกรรมทางศาสนาตามประกาศของทางราชการ

หมวด ๒

การจดทะเบียนสัตว์

ข้อ ๙ ให้เจ้าของบ้านหรือเจ้าของสัตว์ที่ครอบครองสัตว์ ประเภทสุนัขและแมว เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖๐ วันขึ้นไป ยื่นคำขอใบรับรองการจดทะเบียนและขึ้นทะเบียนสัตว์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลตะกุดไร หรือสถานที่ใดตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด การจดทะเบียนและขึ้นทะเบียนสัตว์ประเภทอื่นให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายของกรมปศุสัตว์

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่สัตว์ประเภทสุนัขหรือแมวตาย หรือได้พบสัตว์ที่ตายแล้ว เจ้าของบ้านหรือเจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องแจ้งการตายหรือพบสัตว์ที่ตาย ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่สัตว์ตายหรือพบสัตว์ที่ตายเพื่อปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

กรณีที่สุนัขหรือแมวพ้นไปจากการครอบครองของเจ้าของสัตว์ เช่น หาย ยกสัตว์ให้บุคคลคนอื่น เป็นต้น เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่สัตว์พ้นไปจากการครอบครอง

หมวด ๓

การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

ข้อ ๑๑ ในการเลี้ยงสัตว์ ให้เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อไปนี้

- (๑) ต้องนำสัตว์ประเภทสุนัขและแมวที่มีอายุระหว่าง ๒ - ๔ เดือน ไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นครั้งแรก และต้องนำสัตว์ไปฉีดวัคซีนครั้งต่อไปตามที่กำหนดในใบรับรองการฉีดวัคซีน

(๒) จัดสถานที่เลี้ยงตามความเหมาะสมของสัตว์โดยมีขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสัตว์ มีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เพียงพอ มีระบบการระบายน้ำและการกำจัดสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะ กรณีเป็นสัตว์ควบคุมพิเศษจะต้องเลี้ยงในสถานที่ หรือกรงที่สัตว์ไม่สามารถเข้าถึงบุคคลภายนอกได้ และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวังโดยสามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน

(๓) ควบคุมดูแลสัตว์มิให้ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น

(๔) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ จัดเก็บสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะเป็นประจำ ไม่ปล่อยให้เป็นที่สะสมหมักหมมจนเกิดกลิ่นเหม็น หรือแหล่งเชื้อโรคที่เป็นอันตราย

(๕) ต้องรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของสัตว์ให้ดำรงชีวิตอยู่อย่างปกติ หากเจ้าของสัตว์ไม่สามารถเลี้ยงดูสัตว์ได้เป็นการชั่วคราว ต้องจัดให้มีผู้ดูแลความเป็นอยู่ของสัตว์ให้เป็นปกติ

(๖) จัดให้มีการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์

(๗) ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ของตน ไม่ปล่อยให้สัตว์ออกนอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ โดยปราศจากการควบคุม กรณีเป็นสัตว์ดุร้ายจะต้องเลี้ยงในสถานที่หรือกรงที่บุคคลภายนอกเข้าไปไม่ถึงตัวสัตว์ และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวังไว้อย่างชัดเจน

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องกำจัดสิ่งปฏิกูลอันเกิดจากสัตว์ของตนในที่หรือทางสาธารณะ

ข้อ ๑๓ เมื่อมีกรณีสงสัยหรือพบว่าสัตว์ที่ตนเลี้ยงไว้มีอาการโรคสัตว์ เช่น อากาศดูร้าย วิ่งเพ่นพ่าน กัดสิ่งที่ยางหน้า หรือเชื่องซึม ซุกตัวในที่มืด ปากอ้า ลิ้นห้อยแดงคล้ำ น้ำลายไหล เดินโซเซ ตัวแข็ง ขาอ่อนเปลี้ย หรือมีสัตว์ตายอย่างผิดปกติ เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมง

เมื่อสัตว์ซึ่งปรากฏอาการตามวรรคหนึ่ง กัดหรือทำร้ายบุคคลใดให้เจ้าของที่เป็นผู้ครอบครองสัตว์ จับสัตว์นั้นกักขังไว้เพื่อสังเกตอาการไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน และแจ้งอาการสัตว์ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสัตวแพทย์ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอทราบ

เมื่อสัตว์ซึ่งปรากฏอาการตามวรรคหนึ่ง ตายหรือสงสัยจะเป็นโรค เจ้าของสัตว์ต้องแจ้ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสัตวแพทย์ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอเพื่อตรวจหาโรคสัตว์

ข้อ ๑๔ บุคคลใดให้อาหารสัตว์เป็นประจำหรือครั้งคราว มีหน้าที่สังเกตอาการสัตว์ หากปรากฏกรณีสงสัยว่าสัตว์ดังกล่าว มีอาการตามข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๒๔ ชั่วโมง

ข้อ ๑๕ เมื่อสัตว์ตาย เจ้าของสัตว์จะต้องกำจัดซากสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะเพื่อป้องกันมิให้เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค เพาะพันธุ์แมลงหรือพาหะนำโรค โดยวิธีที่ไม่ก่อเหตุรำคาญและไม่ให้เกิดการปนเปื้อนในแหล่งน้ำ

ข้อ ๑๖ เมื่อสัตว์ที่เลี้ยงไว้ มีอาการโรคสัตว์หรือเป็นโรคสัตว์หรือถูกสัตว์ซึ่งเป็นโรคกัดหรือทำร้าย เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือสัตวแพทย์ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอ

ข้อ ๑๗ เจ้าของสัตว์ มีหน้าที่ต้องอำนวยความสะดวก หรือไม่กระทำการใดอันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ และห้ามมิให้บุคคลใดขัดขวางการจับสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของในที่สาธารณะ ทั้งนี้ ให้เจ้าของสัตว์หรือบุคคลอื่นใด มีหน้าที่ให้ข้อมูลสัตว์ที่สงสัยว่าจะเป็นโรคสัตว์

ข้อ ๑๘ เมื่อมีประกาศเขตระบาดของโรคสัตว์ หรือประกาศเขตโรคสัตว์ชั่วคราว ห้ามมิให้ผู้ใดเคลื่อนย้ายสัตว์ หรือซากสัตว์ภายในและเข้า - ออก ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดๆ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๙ ผู้ใดนำสัตว์ออกนอกสถานที่เลี้ยงต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมสัตว์ด้วยอุปกรณ์ที่แข็งแรงพอที่จะหยุดยั้งมิให้สัตว์ทำร้ายผู้อื่นหรือทำความเสียหายแก่สิ่งของสาธารณะหรือของผู้อื่นได้อย่างทันที่

(๒) กรณีที่เป็นสัตว์ควบคุมพิเศษ ต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้อื่น เช่น ครอบปากและสายลากจูงที่แข็งแรง

หมวด ๔

อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ข้อ ๒๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลใดๆ ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

ข้อ ๒๑ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือข้อควรปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษตามพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

กฤษฎาภัส นิลมุล

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตะกุดไร